

ВАРЛАМ ШАЛАМОВ
ВАСКА ДЕНИСОВ, КРАДЕЦЪТ
НА СВИНЕ

Превод от руски: Александър Талаков, 1994

chitanka.info

За вечерното пътуване се наложи да вземе назаем памуклийката на един от неговите. Собствената му връхна дреха беше прекалено мръсна и окъсана: в този вид нямаше да може да направи и две крачки из селището — първият срещнат волнонаемен щеше да го задържи.

Такива като Васка ги водят само с конвой и под строй. Нито военните, нито цивилните граждани обичат такива като него да ходят по улиците. Те не будят подозрение само когато носят дърва: малки дървени трупи, метнати на рамо — „наръч“, както им викат тук.

Един такъв „наръч“ бе заровен в снега до гаража близо до шестия телеграфен стълб след завоя, в канавката. Беше го скрил още вчера, след работа.

Този път познатият му шофьор намали, Денисов се прехвърли от камиона и се изхлузи на земята. Веднага намери мястото, където беше заровил дървото — синкавият сняг тук беше малко по-тъмен и поутъпкан, впадащия здрач това личеше добре. Васка скочи в канавката и разхвърли снега с крака. Дънерът се показва — сив, заоблен, като голяма замразена риба. Васка го извлече на пътя, изправи го, поочука го от полепналия сняг и се наведе, подложи рамо и същевременно надигна дървото с ръце. То се залюля и легна на плещите му. Васка закрачи към селището, като от време на време сменяше рамото. Той беше слаб и изтощен — затова бързо се изпоти, но топлината веднага изчезна — въпреки че дънерът бе доста тежък, Васка не можа да се сгрее. Здрачът се сгъсти от бялата мъгла, селището запали жълтите си електрически светлини. Васка се подсмихна, доволен от добре направената сметка — в мъглата лесно щеше да стигне до целта незабелязан. Ето прекършената огромна лиственица, сребърният заскрежен пън — значи в следващата къща.

Васка хвърли дървото пред входа, отърси с ръкавиците снега от валенките си и почука. Вратата се открехна и Васка влезе. Възрастна чорлава жена с разкопчано кожухче го гледаше въпросително и изплашено.

— Донесох ви дръвца — с мъка раздвижи в усмивка той замръзналата кожа на лицето си. — Може ли да видя Иван Петрович?

Точно в този момент Иван Петрович се появи иззад завесата.

— Харно — рече той. — Къде са?

— Отвън — каза Васка.

— Тогава изчакай да ги нарежем, ей сега ще се облека. — Иван Петрович дълго търси ръкавиците си. Двамата излязоха пред входа и без магаре, като притискаха дървото с крака и го повдигаха, го нарязаха с триона. Трионът беше тъп, с лош чапраз.

— После ще влезеш — каза му Иван Петрович. — Да го наточиш. А сега — ето ти брадва... След това ще ги подредиш, ама не в коридора, а направо в стаята.

На Васка му прилошаваше от глад, но нацепи всичките дърва и ги отнесе в къщата.

— Е, толкоз — рече жената, като се подаде иззад завесата. — Това беше.

Ала Васка не си тръгваше и пристъпваше до вратата. Иван Петрович се появи отново.

— Слушай — каза му той, — сега нямам хляб, супа също — всичката я занесохме на прасетата, нямам какво да ти дам. Отбий се другата седмица...

Васка мълчеше и не си тръгваше.

Иван Петрович порови в портфейла си.

— Ето ти три рубли. За такива дърва само на теб давам толкова, а тютюнец — нали ме разбираш! — не мога да ти дам, много скъп стана.

Васка пъхна смачканата хартийка в пазватата си и излезе. За тези пари нямаше да може да купи дори един напръстник махорка.

Още стоеше пред къщата. Призляваше му от глад. Прасетата му изяли хляба и супата. Васка измъкна зелената банкнота и я накъса на малки парчета. Вятърът ги грабна и дълго ги търкаля по излъсканата снежна повърхност. И когато последните късчета се изгубиха в бялата мъгла, Васка прекоси двора. Като се олюляваше от слабост, той вървеше, но не към лагера, а навътре в селището, вървеше без да спира — към едноетажните, двуетажните и триетажните дървени дворци...

Стигна до първия вход и дръпна дръжката на вратата. Тя изскърца и тежко се открепхна. Васка влезе в тъмния коридор, слабо осветен от мъждива електрическа крушка. Мина край вратите на жилищата. В дъното имаше килер, Васка напъна вратата, отвори я и стъпи вътре. Там бяха наредени чували с лук, а може би и със сол. В яда си той подпра един с рамо и го катурна — под него бяха натъркаляни заклани, вкочанени свине. Васка закрещя от безсилна злоба — нямаше как да откъсне дори парченце от месото. Но навътре

под чувалите имаше замразени прасенца и Васка вече не забелязваше нищо друго. Откърти едно; хвана го като кукла, като дете и тръгна към изхода. Ала от стаите вече заизлизаха хора, коридорът се изпълни с бяла пара. Някой извика „стой!“ и се хвърли към него. Васка подскочи и се втурна на двора, здраво стиснал прасето. След него хукнаха обитателите на къщата. Някой стреля, друг зарева като животно, но Васка търчеше, без да вижда нищо пред себе си. И след няколко минути разбра, че краката му сами го водеха към единственото държавно учреждение, което знаеше в селището — Управлението за витаминни командировки, за което беше работил като събирач на клек.

Преследвачите бяха близо. Васка дотича до входа, бълсна дежурния и хукна по коридора. Тълпата на преследвачите тичаше шумно след него. Васка се шмугна в кабинета на завеждащия културната работа и изскочи през друга врата в червения кът. Вече нямаше накъде да бяга. Едва сега забеляза, че си беше загубил шапката. Прасенцето все още беше в ръцете му. Васка го сложи на пода, отмести масивните пейки и залости с тях вратата. Премести и катедрата-трибуна. Някой разтърси вратата, след което настъпи тишина.

Тогава Васка седна на пода, хвана с две ръце прасенцето — суртовото, вкочаненото прасенце — и загриза, загриза...

Когато бе извикан отред войници и вратата бе отворена, а барикадата — разчистена, Васка вече беше успял да изяде половината прасе...

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на **Моята библиотека** и нейните всеотдайни помощници.

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.